

Schakel tussen Mariënwaerdt en Regulieren

Nieuwsbrief gebiedsproces Leidsche Hoeven-Tricht

Nummer 5, mei 2019

Uitnodiging feestelijke oplevering 14 juni

Op vrijdag 14 juni is het zover! Die middag is van 14.00 tot 17.00 uur de feestelijke oplevering van het natuurgebied Leidsche Hoeven; de ontbrekende schakel tussen de natuurgebieden Landgoed Mariënwaerdt en Regulieren. Graag nodigen wij u van harte uit daarbij aanwezig te zijn!

Het begon allemaal in 2014 met wensen en ideeën om de natuurgebieden Regulieren en Landgoed Mariënwaerdt met elkaar te verbinden. Nu 5 jaar later is dat gerealiseerd! Er zijn natuurvriendelijke oevers en poelen aangelegd, de bestaande bossen, eendenkooien en het hakhout hebben een natter karakter gekregen, landbouwgrond is omgevormd naar natuur en de vruchtbare bovengrond is afgegraven. We hebben zo optimale omstandigheden gecreëerd voor de terugkeer van plantensoorten van vochtige en bloemrijke hooilanden, zoals dotterbloem, zwanenbloem, grote boterbloem en in de laagste delen waterviolier en krabbenscheer. Leidsche Hoeven wordt een paradijs voor vlinders, libellen, bijen en vogels. Maar ook voor salamanders en kikkers, zoals de kamsalamander en de beschermde heikikker, die in de afgegraven percelen en poelen een prima voortplantingsbiotoop krijgen. Én het natuurgebied is klaar voor uw komst, want het Leidschehoevenpad is na de werkzaamheden weer volledig opengesteld.

Verrijking van het landschap
Wij nodigen u van harte uit voor het uitbrengen van een toost en een wandeling door het gebied om samen de resultaten te bekijken. Zo kunnen we samen vieren dat mede dankzij het enthousiasme en de betrokkenheid van omwonenden er een prachtig stuk natuur is aangelegd. Zoals baron Frans van Verschuer het mooi verwoordde: 'Leidsche Hoeven is een verrijking van ons landschap.'

Wandeling met verrassing
U bent op vrijdag 14 juni van harte welkom bij Natuurbeleving Leidsche Hoeven, Oude Hoevenseweg 8 in Tricht. De inloop is van 14.00 tot 14.30 uur. Daarna volgt een wandeling over het Leidschehoevenpad met een verrassende handeling bij de start. Onderweg vertellen we over de werkzaamheden die zijn verricht, de archeologische vondsten en de mooie natuur die we straks langs de route kunnen bewonderen. Ook de waterhuishouding en het waterleven krijgen aandacht.

provincie Gelderland

De wandeling start om 15.00 uur en duurt tot ongeveer 16.30 uur. De middag sluiten we weer af bij Natuurbeleving Leidsche Hoeven met een drankje.

Aanmelden
Om een inschatting te kunnen maken van het aantal gasten vragen wij u om u uiterlijk 1 juni aan te melden bij Nicolette Sigmond, n.sigmond@gelderland.nl of 026 359 9412. Heel graag tot ziens op deze feestelijke middag! En vergeet uw wandelschoenen of laarzen niet!

Laatste nieuwsbrief

De afgelopen jaren heeft u nieuwsbrieven ontvangen over het proces van onderzoek tot uitvoering van de natuurmaatregelen in Leidsche Hoeven. Nu de werkzaamheden zijn afgerond en het natuurgebied is ingericht, is dit tevens de laatste nieuwsbrief.

Ontbrekende schakel aangelegd

U heeft het waarschijnlijk wel gezien. De afgelopen wintermaanden is door de aannemerscombinatie De Kuiper Cultuur en Groen - Martens en Van Oord hard gewerkt in het gebied. Van het afgraven van de vruchtbare bovengrond, het plaatsen van grote duikers, schuifconstructies en afrastering tot het verwijderen van een oude mestsilo en oude afrasteringen. Ook zijn knotbomen geplant.

Bloemrijke hooilanden
In het najaar van 2018 is de aannemer gestart met het afgraven van de vruchtbare bovengrond van de toekomstige natuurlijke graslanden. Dit was een nauwkeurig werk. De rijke bovenlaag moest eraf en

Afgraven vruchtbare bovengrond

tegelijkertijd mocht de ongerijpte klei (blauwe klei zonder scheuren) van de ondergrond niet aan de oppervlakte komen te liggen. De afgegraven grond is met vrachtwagens uit het gebied afgevoerd en is verwerkt op nabijgelegen percelen.
Een goede uitgangspositie voor het natuurlijke grasland is nu gerealiseerd. De groei van grasland gaan we nog een handje helpen door een grasmengsel in te zaaien. In juni verspreiden we in de lage delen maaisel van dotterbloemhooiland.
De aannemer zal de komende twee jaar de ingerichte percelen beheren en onderhouden. Het beheer bestaat uit het maaien van de natuurlijke graslanden en het afvoeren van het maaisel.

Oude zandbaan
Voor de natuurlijke graslanden moet het waterpeil in het natuurgebied omhoog. Hiervoor was het nodig om enkele watergangen te graven en andere weer (deels) te dempen. Het nieuwe waterpeil kan inmiddels worden ingesteld. Het gebied met het nieuwe waterpeil is uiteindelijk iets kleiner geworden dan voorzien. Dit komt doordat het niet mogelijk was een nieuwe A-watergang, parallel aan de Bisschopsgraaf, te graven. Vanwege de zeer zandige ondergrond, een oude zandbaan, zakte de

Bouwbord aanleg Leidsche Hoeven

Inlaat waterberging

Nieuwe duiker

Schuifconstructie

watergang telkens in. Er is tijdens het werk voor gekozen om een bestaande A-watergang te behouden. Via een vergunningprocedure is dit alsnog geregeld.

Archeologische vondsten
De locatie van de nieuw te graven A-watergang, parallel aan de Bisschopsgraaf, is onderzocht op archeologische resten. Tijdens het onderzoek, eind 2018 is een groot aantal sporen gevonden die duiden op meer of minder intensief gebruik van het landschap in de oudheid. De vindplaatsen gaan terug tot in de bronstijd (circa 3000 tot 800 voor Christus) en betreffen paalkuilen en een aantal waterkuilen of -putten. De resten waren tijdens het onderzoek goed zichtbaar als donkere vlekken in de ondergrond. Daarnaast zijn nog diverse vondsten aan het licht gekomen, zoals resten van keramiek, bot, huttenleem en hout. De A-watergang is uiteindelijk niet aangelegd maar heeft ons wel weer meer informatie opgeleverd over het vroegere gebruik van het gebied tot in de bronstijd.

Wateropvang
In periodes van langdurige regenval of bij extreme hoosbuien kan water uit de Nieuwe Graaf tijdelijk in het gebied worden geborgen. Om te zorgen dat verrijkt slib zich niet in het natuurgebied verspreidt, is op 2 locaties een slibvang aangelegd. Het water kan bij hoge waterstanden vanuit de Nieuwe Graaf via 2 grote duikers de slibvang inlopen.

Knotbomen geplant en Leidschehoevenpad open
Bij de laatste werkzaamheden in het gebied zijn onder andere oude afrasteringen en de mestsilo aan de Oude Hoevenseweg verwijderd. En op de scheiding tussen de twee eigendommen aan de Oude Hoevenseweg is een rij knotbomen geplant. Nu de werkzaamheden zijn afgerond, is het Leidschehoevenpad weer volledig opengesteld. U bent van harte welkom om van dit mooie nieuwe stuk natuur te genieten!

Bijzondere planten- en diersoorten

In de omgeving van Leidsche Hoeven komen bijzondere planten- en diersoorten voor, waarvan enkele zelfs beschermd, zoals zwanenbloem, brede wespenorchis en heikikker. Ook het paapje, een bedreigde broedvogel is hier gespot. Opvallend is het talrijk voorkomen van de blauwe breedscheenjuffer, een libellensoort die je voornamelijk in Oost-Nederland aantreft. Met de maatregelen die we de afgelopen periode in het gebied hebben getroffen, hebben de bijzondere planten en dieren nu voldoende ruimte en kunnen ze zich makkelijker verplaatsen tussen Landgoed Mariënwaerdt en het natuurgebied Regulieren.

Zwanenbloem, een beschermde moerasplant.
Foto Mark Zekhuis, Saxifraga

Stand van zaken aanpassen waterpeil

Voor de vochtige en bloemrijke hooilanden in Leidsche Hoeven wordt het waterpeil verhoogd. Dat is meegenomen in de actualisatie van het peilbesluit voor de gebieden Lek & Linge en Tielerwaard. Het peilbesluit is op 27 november 2018 door het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland in ontwerp vastgesteld.

Gewone dotterbloem. Foto Jan van der Straaten, Saxifraga

Tijdens de inspraakperiode zijn voor de locatie Leidsche Hoeven geen zienswijzen binnengekomen. Nadat het dagelijks bestuur van Waterschap Rivierenland op 21 juni 2019 het peilbesluit definitief heeft vastgesteld, treedt het nieuwe peilbesluit in werking. Meer informatie over het peilbesluit vindt u op de website van het waterschap: https://www.wsrl.nl/common/beleid/peilbesluiten/peilbesluitgebieden/peilbesluit-lek--linge-en-tielerwaard.html.

Kavelruil bijna afgerond

Voor het realiseren van een aaneengesloten natuurgebied is in mei 2017 een vrijwillige kavelruil gestart. Via een openbare advertentie zijn eigenaren uitgenodigd om mee te doen. De gronden in het gebied van Landgoed Mariënwaerdt, Geldersch Landschap & Kasteelen, Stichting Natuurbeleving Leidsche Hoeven, Waterschap Rivierenland en provincie Gelderland doen mee in de kavelruil.

Ruilovereenkomst

In opdracht van de provincie heeft een onafhankelijk rentmeesterkantoor van alle betrokken percelen de huidige marktwaarde en de marktwaarde na omvorming naar natuur bepaald. Er zijn diverse gesprekken geweest met de deelnemers aan de kavelruil om de verschillende ruilwensen en opties in beeld te krijgen.
In december 2018 is een eigendomsruil tussen de provincie en Geldersch Landschap & Kasteelen afgerond. Door deze ruil heeft de provincie circa 15 hectare bossen en natuurgraslanden in eigendom gekregen binnen het projectgebied. Momenteel wordt de ruilovereenkomst voorbereid om de gewenste eindsituatie voor het eigendom en beheer te regelen. We hopen de kavelruil in de loop van 2019 af te ronden.

Meerdere doelen

Deze kavelruil heeft tot doel om een aaneengesloten natuurgebied te realiseren, de waterhuishouding aan te kunnen passen, de recreatieve toegankelijkheid te verbeteren en de eigendomssituatie zodanig te wijzigen dat de percelen makkelijker te beheren zijn.

Colofon

Deze nieuwsbrief over het gebiedsproces Leidsche Hoeven - Tricht is een initiatief van de provincie Gelderland. De afgelopen jaren heeft u nieuwsbrieven ontvangen over het proces van onderzoek tot uitvoering van de maatregelen. Nu de werkzaamheden zijn afgerond en het natuurgebied is ingericht, is dit tevens de laatste nieuwsbrief.

Bij de totstandkoming van de nieuwsbrief zijn betrokken: gemeente West Betuwe, Waterschap Rivierenland, Geldersch Landschap & Kasteelen, Staatsbosbeheer en Heerlijkheid Mariënwaerdt.

Meer informatie op website

Achtergrondinformatie en documenten kunt u raadplegen op www.gelderland.nl/leidsche-hoeven. Ook de vorige nieuwsbrieven staan op de website.

Provincie Gelderland
Markt 11
6811 CG Arnhem
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
026 359 99 99
provincieloket@gelderland.nl
www.gelderland.nl

19 150 306